

WA 4120-10/2022-w

Łódź, 5 kwietnia 2022 r.

Pan
Przemysław Staniszewski
Prezydent
Miasta Zgierza

Urząd Miasta Zgierza
Plac Jana Pawła II 16
95-100 Zgierz

W odpowiedzi na pismo Pana Prezydenta z dnia 21 marca b.r. – zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia odnośnie możliwości sfinansowania wypłaty ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych istniejących na terenie Miasta, za udział w IV kwartale 2021 r. oraz w I kwartale 2022 r. w działaniach ratowniczych i szkoleniu pożarniczym, na podstawie uchwały z 2019 roku – uprzejmie informuję, że na stronie www.lodz.rio.gov.pl opublikowane jest stanowisko Izby (kopia w załączeniu) – dotyczące obowiązywania uchwał rad gmin wydanych na podstawie uchylonego przepisu, to jest art. 28 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

W uzupełnieniu stanowiska, o którym mowa wyżej informuję, że w ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi uchwała podjęta w latach ubiegłych na podstawie uchylonego obecnie przepisu (art. 28 ustawy o ochronie przeciwpożarowej) nie może stanowić podstawy do wypłaty należności za 2022 rok. Uchwała ta, mimo, że utraciła moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 2021r. stanowi natomiast podstawę wypłaty ekwiwalentu za ostatni kwartał 2021 roku (uchwała obowiązywała w okresie, za który ekwiwalent ma być wypłacony).

Informuję jednocześnie, że stanowisko zaprezentowane w niniejszym piśmie udzielone zostało w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej i nie ma mocy wiążącej.

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
dr Ryszard Paweł Krawczyk

Stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w sprawie obowiązywania uchwał rad gmin wydanych na podstawie uchylonego przepisu, to jest art. 28 ustawy o ochronie przeciwpożarowej

W związku z zaistniałą wątpliwością, czy uchwała rady gminy wydana na podstawie uchylonego przepisu, to jest art. 28 ustawy o ochronie przeciwpożarowej – może stanowić podstawę do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego do czasu podjęcia (w oparciu o art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o Ochotniczych Strażach Pożarnych) nowej uchwały – Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi uprzejmie informuje:

Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów.

Podstawą obowiązywania aktu wykonawczego jest więc pomiędzy przepisem upoważniającym do wydania danego aktu, a aktem wydanym na jego podstawie. Jeżeli zatem ustawodawca dokonuje zmiany stanu prawnego, to jego skutki automatycznie odnoszą się do aktów wykonawczych.

Podstawą prawną do wydania uchwał w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego należnego członkom ochotniczych straży pożarnych był art. 28 ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Przepis ten mocą art. 38 pkt 12 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych – został uchylony. Ustawodawca przewidział upoważnienie dla rad gmin do ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego w art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.

W ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, wypłata świadczeń za okres od 1 stycznia 2022 r. musi mieć swoje oparcie w uchwale rady gminy wydanej na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Za takim stanowiskiem przemawiają następujące argumenty natury prawnej:

- ustawodawca przyjmując ustawę o ochotniczych strażach pożarnych nie wprowadził regulacji mającej swoje źródło w § 33 ust. 1 „Zasad techniki prawodawczej”. Ustawodawca nie pozostawił (czasowo) w obrocie dotychczasowych uchwał rad gmin.

Powyższe prowadzi do konstatacji, że dotychczasowe uchwały utraciły moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 2021 r. Z treści § 32 ust. 1 w związku z § 143 „Zasad techniki prawodawczej” wynika, że jeżeli uchyla się ustawę, na podstawie której wydano akt wykonawczy, albo uchyla się przepis ustawy upoważniający do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą odpowiednio z dniem wejścia w życie ustawy uchylającej albo z dniem wejścia w życie przepisu uchylającego upoważnienie do wydania tego aktu (por. szerzej: Wierczyński Grzegorz, Komentarz do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, (w) Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych).

Odnosząc się do stanowiska Komendanta Głównego PSP z dnia 26 stycznia 2022 r. (BOL-II-0754/1/2022) uprzejmie informuję, że RIO w Łodzi nie znajduje podstaw do zaakceptowania tego stanowiska. Również przywołany w tym piśmie wyrok NSA z dnia 26 września 2012 r. sygn. akt I OSK 1534/11 nie może mieć przesądzającego znaczenia. Należy podkreślić, że NSA w przywołanym wyżej wyroku sformułował tezę w całkowicie odmiennym stanie faktycznym i prawnym. W sprawie, która zwiła przed NSA nowy przepis upoważniający zamieszczony został w tej samej ustawie, zmieniała się natomiast tylko numeracja przepisu upoważniającego, co w konsekwencji doprowadziło do konstatacji, że w ogóle nowy akt wykonawczy nie jest konieczny.

Tymczasem w omawianej sprawie ustawodawca przesądził, że nowe uchwały, podjęte na podstawie upoważnienia zawartego w art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych muszą być obligatoryjnie podjęte, po raz pierwszy nie później niż w terminie do 30 czerwca 2022 r. (art. 48 ustawy).

Nie ulega wątpliwości, że strażacy zachowują nieprzerwane prawo do ekwiwalentu pieniężnego. Prawo to wynika z ustawy, a uchwały rad gmin ustalają jedynie wysokość ekwiwalentu. W sytuacji gdy uchwała utraciła moc 31 grudnia 2021 r. nie może stanowić podstawy do wypłaty należności za 2022 r. Podstawą do tych świadczeń winna być uchwała podjęta na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Dla uczynienia zadość zasadzie nieprzerwalności prawa do omawianego świadczenia uchwała ta może być podjęta z mocą wsteczną – od dnia 1 stycznia 2022 r. Taka regulacja nie będzie pozostawać w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa